

**PRIORITY STRATEGIC PROSPECTS FOR MODERNIZING
THE NATIONAL CAPITAL MARKET, INTEGRATING
INNOVATIVE FINANCIAL TECHNOLOGIES, AND
ENHANCING INVESTMENT ATTRACTIVENESS IN THE
CONTEXT OF ACCELERATING GLOBAL DIGITAL
TRANSFORMATION PROCESSES**

REPUBLICAN ONLINE SCIENTIFIC AND PRACTICAL CONFERENCE
COLLECTION OF CONFERENCE MATERIALS

April 30, 2026

**“GLOBAL RAQAMLI TRANSFORMATSIYA JARAYONLARI
JADALLASHUVI SHAROITIDA MILLIY KAPITAL BOZORINI
MODERNIZATSIYA QILISH, INNOVATSION MOLIYAVIY
TEKNOLOGIYALARNI INTEGRATSIYALASH HAMDA
INVESTITSION JOZIBADORLIKNI OSHIRISHNING
USTUVOR STRATEGIK ISTIQBOLLARI”**

**“PRIORITY STRATEGIC PROSPECTS FOR MODERNIZING
THE NATIONAL CAPITAL MARKET, INTEGRATING
INNOVATIVE FINANCIAL TECHNOLOGIES, AND
ENHANCING INVESTMENT ATTRACTIVENESS IN THE
CONTEXT OF ACCELERATING GLOBAL DIGITAL
TRANSFORMATION PROCESSES”**

**“ПРИОРИТЕТНЫЕ СТРАТЕГИЧЕСКИЕ ПЕРСПЕКТИВЫ
МОДЕРНИЗАЦИИ НАЦИОНАЛЬНОГО РЫНКА
КАПИТАЛА, ИНТЕГРАЦИИ ИННОВАЦИОННЫХ
ФИНАНСОВЫХ ТЕХНОЛОГИЙ И ПОВЫШЕНИЯ
ИНВЕСТИЦИОННОЙ ПРИВЛЕКАТЕЛЬНОСТИ В
УСЛОВИЯХ УСКОРЕНИЯ ПРОЦЕССОВ ГЛОБАЛЬНОЙ
ЦИФРОВОЙ ТРАНСФОРМАЦИИ”**

**mavzusidagi respublika online ilmiy-
amaliy konferensiya**

MATERIALLARI TO‘PLAMI

2026 - YIL 30 APREL

Toshkent-2026

«Global raqamli transformatsiya jarayonlari jadallashuvi sharoitida milliy kapital bozorini modernizatsiya qilish, innovatsion moliyaviy texnologiyalarni integratsiyalash hamda investitsion jozibadorlikni oshirishning ustuvor strategik istiqbollari» mavzusida respublika miqyosda o'tkazilgan ilmiy-amaliy online anjuman materiallari to'plami – T.: ITFAJ., 2026. – 360 b.

Ilmiy-amaliy konferensiya to'plamida xorijdagi va mamlakatimizdagi yirik iqtisodchi-olimlari, tajribali amaliyotchilari, oliy o'quv yurtlarining professor-o'qituvchilari, ilmiy tadqiqot institutlari va markazlarining yetakchi ilmiy xodimlari, doktorantlar, mustaqil izlanuvchilar va talabalarning ilmiy tadqiqot ishlari natijalari va ilmiy ma'ruza tezislarini mujassamlashgan.

Ushbu nashrda keltirilgan barcha ma'lumotlar va fikr-mulohazalar mualliflarga tegishli bo'lib, tahrir hay'ati a'zolarining fikriga mos kelmasligi mumkin. Nashrda keltirilgan raqamlar, statistik ma'lumotlar, fikr-mulohazalar uchun mualliflar mas'ul hisoblanadi.

UO'K : 336.76.12
ISBN 978-9910-000-6-0
ITFAJ, 2026

STARTAP LOYIHALARNI TAKOMILLASHTIRISHDA KADRLAR SALOHIYATINING AHAMIYATI

Sulaymonov Iskandar Boxodir o'g'li
Toshkent davlat iqtisodiyot universiteti

Bugungi globallashuv va raqamli iqtisodiyot sharoitida innovatsion faoliyatni rivojlantirish, yangi g'oyalarni amaliyotga tatbiq etish hamda zamonaviy texnologiyalarga asoslangan biznes loyihalarni tashkil etish muhim ahamiyat kasb etmoqda. Ayniqsa, startap loyihalar iqtisodiyotning turli tarmoqlarida yangi mahsulot va xizmatlarni yaratish, mavjud muammolarga innovatsion yechimlar taklif etish hamda yangi ish o'rinlarini shakllantirishda muhim vosita hisoblanadi.

Startap — bu muayyan muammoni yangicha usulda hal qilishga qaratilgan, odatda innovatsion g'oya va rivojlanish imkoniyatlariga asoslangan yangi biznes loyihadir. Bunday loyihalarning muvaffaqiyati nafaqat moliyaviy resurslar, texnologik imkoniyatlar yoki bozor talabiga, balki ularni amalga oshiruvchi insonlarning bilim, ko'nikma va tajribasiga ham bevosita bog'liq.

Kadrlar salohiyati startap loyihaaning g'oyadan boshlab tayyor mahsulotni bozorga olib chiqishgacha bo'lgan barcha bosqichlarida muhim o'rin tutadi. Chunki har qanday innovatsion g'oyani ishlab chiqish, uni amaliyotga tatbiq etish, yuzaga keladigan muammolarni hal qilish va loyihani rivojlantirish uchun malakali, tashabbuskor hamda mas'uliyatli mutaxassislar zarur. Shu sababli startap loyihalarni takomillashtirishda kadrlar salohiyatini rivojlantirish ustuvor vazifalardan biri hisoblanadi.

Kadrlar salohiyati — bu insonlarning kasbiy bilimlari, amaliy ko'nikmalari, tajribasi, ijodiy qobiliyati, tashabbuskorligi va yangi sharoitlarga moslasha olish imkoniyatlari yig'indisidir. Startap faoliyatida ushbu omillar loyihaaning raqobatbardoshligi, rivojlanish sur'ati va uzoq muddatli barqarorligini belgilashga yordam beradi. An'anaviy korxonalardan farqli ravishda, startaplar ko'pincha cheklangan moliyaviy va moddiy resurslar bilan faoliyat boshlaydi. Shu sababli mavjud imkoniyatlardan oqilona foydalanish, vazifalarni to'g'ri taqsimlash va yuqori samaradorlikka erishishda xodimlarning salohiyati alohida ahamiyatga ega. Masalan, axborot texnologiyalari sohasidagi startap loyihada dasturchilar, marketing mutaxassislari, dizaynerlar va moliyaviy tahlilchilarning hamkorligi talab etiladi. Dasturchilar mahsulotning texnik qismini ishlab chiqsa, dizaynerlar foydalanuvchilar uchun qulay interfeys yaratadi, marketing mutaxassislari esa bozor talabini o'rganib, mahsulotni iste'molchilarga yetkazish strategiyasini ishlab chiqadi. Ushbu mutaxassislarning o'zaro hamkorligi loyihaaning sifatli va samarali rivojlanishiga xizmat qiladi. Demak, startap loyihalarda kadrlar salohiyati alohida xodimlarning malakasi bilangina cheklanmaydi. U jamoaning umumiy bilim darajasi, o'zaro hamkorligi, muammolarni hal qilish qobiliyati va umumiy maqsad sari intilishi bilan ham belgilanadi.

Innovatsiya startap loyihalarning asosiy rivojlanish omillaridan biridir. Yangi mahsulot yaratish, mavjud xizmatlarni takomillashtirish yoki biznes jarayonlarini avtomatlashtirish uchun xodimlardan ijodiy fikrlash va yangilikka intilish talab etiladi. Malakali kadrlar bozor ehtiyojlarini tahlil qilish, iste'molchilarning

muammolarini aniqlash va ularga mos yechimlar ishlab chiqishda muhim rol o'ynaydi. Ularning bilim va tajribasi startap jamoasiga turli g'oyalarni sinab ko'rish, tajriba natijalarini baholash hamda samarasiz yondashuvlarni o'z vaqtida o'zgartirish imkonini beradi. Bundan tashqari, zamonaviy texnologiyalarni o'zlashtirish, sun'iy intellekt, katta ma'lumotlar tahlili, bulutli hisoblash va raqamli marketing vositalaridan foydalanish ham kadrlarning kasbiy tayyorgarligiga bog'liq. Ushbu texnologiyalardan samarali foydalanish orqali startaplar xarajatlarni kamaytirishi, mijozlarga xizmat ko'rsatish sifatini oshirishi va bozordagi o'zgarishlarga tezroq moslashishi mumkin. Shu bilan birga, kadrlar salohiyatini rivojlantirish faqat texnik bilimlarni oshirish bilan cheklanmasligi kerak. Xodimlarda tanqidiy fikrlash, muammolarni tahlil qilish, muloqot, muzokara olib borish va qaror qabul qilish ko'nikmalarini shakllantirish ham muhimdir. Startapning muvaffaqiyati ko'p jihatdan uning jamoasi qanday shakllantirilganiga bog'liq. Loyiha maqsadlariga mos mutaxassislarni tanlash, ularning vazifalarini aniq belgilash va samarali boshqaruv tizimini yaratish muhim tashkiliy vazifalar hisoblanadi.

Startap jamoasini shakllantirishda quyidagi jihatlariga e'tibor qaratish lozim:

- **Kasbiy kompetensiya.** Har bir xodim o'z vazifasini bajarish uchun zarur bilim va ko'nikmalarga ega bo'lishi kerak.

- **Tashabbuskorlik.** Xodimlar yangi takliflar bildirishga va muammolarni mustaqil hal qilishga intilishi zarur.

- **Jamoadi ishlash.** Turli yo'nalishdagi mutaxassislar o'zaro fikr almashishi va umumiy maqsadga xizmat qilishi lozim.

- **Moslashuvchanlik.** Startap faoliyatidagi tezkor o'zgarishlar xodimlardan yangi sharoitlarga moslashishni talab qiladi.

- **Mas'uliyat.** Har bir ishtirokchi o'z vazifalari va erishiladigan natijalar uchun javobgarlikni his qilishi kerak.

Boshqaruv jarayonida ochiq muloqot, vazifalarni adolatli taqsimlash, natijalarni muntazam baholash va xodimlarni rag'batlantirish muhim ahamiyatga ega. Rahbar jamoa a'zolarining fikrlarini tinglashi, ularning tashabbuslarini qo'llab-quvvatlashi va xatolardan saboq olishga imkon beruvchi ish muhitini yaratishi kerak. Shuningdek, startaplarda ortiqcha byurokratik jarayonlardan qochish, qarorlarni imkon qadar tez qabul qilish va jamoa a'zolarining mustaqil ishlash imkoniyatlarini kengaytirish maqsadga muvofiqdir. Startap loyihalarning barqaror rivojlanishi uchun xodimlarning bilim va ko'nikmalarini muntazam oshirib borish zarur. Buning uchun quyidagi yo'nalishlar muhim hisoblanadi.

Birinchidan, **uzluksiz ta'lim va kasbiy rivojlanish** tizimini yo'lga qo'yish lozim. Xodimlarning malaka oshirish kurslari, seminarlar, amaliy mashg'ulotlar va onlayn ta'lim dasturlarida ishtirok etishi ularning kasbiy tayyorgarligini mustahkamlaydi.

Ikkinchidan, **mentorlik va tajriba almashish** mexanizmlarini rivojlantirish kerak. Tajribali tadbirkorlar, soha mutaxassislari va maslahatchilar bilan hamkorlik qilish startap jamoasiga muhim bilimlarni o'zlashtirish, xatolarni kamaytirish va to'g'ri strategik qarorlar qabul qilishda yordam beradi.

Uchinchidan, **mehnatni rag'batlantirish tizimini takomillashtirish** zarur. Xodimlarning mehnatini e'tirof etish, natijaga asoslangan mukofotlar, kasbiy o'sish

imkoniyatlari va qulay ish muhiti ularning motivatsiyasini oshiradi. Ayrim startaplarda moliyaviy imkoniyatlar cheklangan bo'lishi mumkin, shuning uchun moslashuvchan ish tartibi, masofadan ishlash va qarorlar qabul qilishda ishtirok etish kabi nomoddiy rag'batlantirish vositalari ham muhimdir.

To'rtinchidan, **raqamli kompetensiyalarni rivojlantirish** lozim. Zamonaviy dasturiy vositalar, ma'lumotlar tahlili, kiberxavfsizlik, raqamli marketing va sun'iy intellektdan foydalanish bo'yicha bilimlar startapning texnologik imkoniyatlarini kengaytiradi.

Beshinchidan, **hamkorlik va innovatsion muhitni shakllantirish** talab etiladi. Universitetlar, ilmiy-tadqiqot muassasalari, biznes inkubatorlar, akseleratorlar va investorlar bilan aloqalar o'rnatish orqali startaplar zarur mutaxassislar, bilimlar va tajribaga ega bo'lishi mumkin.

Kadrlar salohiyatining muhimligiga qaramasdan, startaplar faoliyatida bu borada turli muammolar uchraydi. Ulardan biri malakali mutaxassislarni jalb qilish va ularni jamoada saqlab qolish bilan bog'liq. Yangi tashkil etilgan loyihalar ko'pincha yirik kompaniyalar bilan ish haqi va ijtimoiy imtiyozlar bo'yicha raqobatlasha olmaydi.

Yana bir muammo — xodimlarning amaliy tajribasi yetishmasligidir. Nazariy bilimlarga ega bo'lgan mutaxassislar real biznes muammolarini hal qilishda qo'shimcha tajriba va yo'l-yo'riqqa muhtoj bo'lishi mumkin. Bundan tashqari, vazifalarning noaniq taqsimlanishi, ichki muloqotning sustligi, jamoada kelishmovchiliklar va boshqaruv tajribasining yetishmasligi loyiha rivojiga salbiy ta'sir ko'rsatadi. Ushbu muammolarni bartaraf etish uchun startap asoschilari inson resurslarini rejalashtirishga alohida e'tibor qaratishi zarur. Dastlabki bosqichda loyihaning maqsadlari va vazifalariga mos asosiy mutaxassislarni aniqlash, mavjud xodimlarning kompetensiyalarini baholash va rivojlanish rejasini ishlab chiqish maqsadga muvofiq. Shuningdek, yosh mutaxassislar va talabalarni startap faoliyatiga jalb qilish, amaliyot dasturlarini tashkil etish hamda universitetlar bilan hamkorlikni kuchaytirish kadrlar yetishmovchiligi muammosini yumshatishga yordam beradi.

O'zbekistonda tadbirkorlikni rivojlantirish, raqamli iqtisodiyotni kengaytirish va yoshlarning innovatsion tashabbuslarini qo'llab-quvvatlash sharoitida startap loyihalarning ahamiyati ortib bormoqda. Bunday loyihalarning samarali rivojlanishi uchun ta'lim tizimi, biznes muhiti va mehnat bozori o'rtasidagi hamkorlikni kuchaytirish muhimdir. Oliy ta'lim muassasalarida tadbirkorlik, loyiha boshqaruvi, moliyaviy savodxonlik va raqamli texnologiyalar bo'yicha amaliy bilimlarni rivojlantirish bo'lajak mutaxassislarning startap faoliyatiga tayyorligini oshiradi. Talabalar tomonidan ishlab chiqilgan innovatsion g'oyalarni biznes loyihalarga aylantirish uchun universitetlar qoshida innovatsion laboratoriyalar, biznes inkubatorlar va mentorlik dasturlarini rivojlantirish maqsadga muvofiq. Shu bilan birga, xususiy sektor, investorlar va davlat tomonidan qo'llab-quvvatlash mexanizmlarini takomillashtirish startap jamoalarining professional rivojlanishiga yordam beradi. Ayniqsa, hududlarda yoshlarning zamonaviy kasblarni egallashi, raqamli ko'nikmalarini rivojlantirishi va innovatsion loyihalarda ishtirok etishi uchun teng imkoniyatlar yaratish muhimdir.

O'zbekiston sharoitida startaplar rivojini jadallashtirish uchun inson kapitaliga investitsiya kiritish, amaliy ta'limni kuchaytirish va malakali mutaxassislarning

innovatsion faoliyatdagi ishtirokini rag'batlantirish dolzarb vazifalardan biri bo'lib qolmoqda.

Xulosa qilib aytganda, kadrlar salohiyati startap loyihalarni takomillashtirish, ularning samaradorligini oshirish va uzoq muddatli rivojlanishini ta'minlashning asosiy omillaridan biridir. Zamonaviy texnologiyalar, moliyaviy resurslar va istiqbolli biznes g'oyalar muhim ahamiyatga ega bo'lsa-da, ularni amaliy natijaga aylantiradigan asosiy kuch inson kapitali hisoblanadi. Malakali, ijodkor, tashabbuskor va o'zgarishlarga moslasha oladigan jamoa startapning innovatsion imkoniyatlarini kengaytiradi, bozor talablariga tezkor javob berishiga yordam beradi va raqobatbardoshligini oshiradi. Shu bois startap asoschilari kadrlarni tanlash, ularning malakasini oshirish, motivatsiyasini mustahkamlash va jamoaviy hamkorlikni rivojlantirishga ustuvor ahamiyat qaratishi lozim. Startap loyihalarda kadrlar salohiyatini takomillashtirish bo'yicha quyidagi takliflarni ilgari surish mumkin:

1. Xodimlarning kasbiy bilim va ko'nikmalarini muntazam baholab borish hamda individual rivojlanish rejalarini ishlab chiqish.
2. Startap jamoalari uchun mentorlik, malaka oshirish va amaliy tajriba almashish dasturlarini kengaytirish.
3. Xodimlarni moddiy va nomoddiy rag'batlantirishning samarali mexanizmlarini joriy etish.
4. Ta'lim muassasalari, biznes inkubatorlar, investorlar va tadbirkorlar o'rtasidagi hamkorlikni mustahkamlash.
5. Raqamli texnologiyalar, innovatsion boshqaruv va jamoaviy ishlash ko'nikmalarini rivojlantirish.
6. Startap faoliyatida ochiq muloqot, tashabbuskorlik va doimiy o'rganishga asoslangan korporativ madaniyatni shakllantirish.

Mazkur yo'nalishlarda izchil ish olib borish startap loyihalarning rivojlanish imkoniyatlarini kengaytirish, yangi ish o'rinlarini yaratish va milliy iqtisodiyotning innovatsion salohiyatini oshirishga xizmat qiladi. Demak, kadrlar salohiyatini rivojlantirishga yo'naltirilgan investitsiyalar nafaqat alohida startapning, balki umuman innovatsion tadbirkorlik muhitining taraqqiyoti uchun ham muhim ahamiyatga ega.

Foydalanilgan adabiyotlar

1. Drucker, P. F. *Innovation and Entrepreneurship: Practice and Principles*. Harper & Row, 1985.
2. Ries, E. *The Lean Startup: How Today's Entrepreneurs Use Continuous Innovation to Create Radically Successful Businesses*. Crown Business, 2011.
3. Blank, S., Dorf, B. *The Startup Owner's Manual: The Step-by-Step Guide for Building a Great Company*. K&S Ranch, 2012.
4. OECD. *OECD Skills Strategy 2019: Skills to Shape a Better Future*. OECD Publishing, 2019.
5. World Economic Forum. *The Future of Jobs Report 2025*. World Economic Forum, 2025.
6. O'zbekiston Respublikasining innovatsion faoliyat, tadbirkorlik va raqamli iqtisodiyotni rivojlantirishga oid normativ-huquqiy hujjatlari.